

Institutioner, der udbyder erhvervsrettede ungdomsuddannelser

Orientering om det strategiske kompetenceløft

I dette brev gives en orientering om udmøntningen af det strategiske kompetenceløft på erhvervsuddannelserne.

Det fremgår af reformaftalen ”Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser” i afsnit 9.2.2, at alle lærere inden 2020 skal have ”*erhvervspædagogiske kompetencer, der i omfang svarer til 10 ECTS-point*”. Hertil er der i perioden 2014-2016 afsat i alt 398,1 mio. kr.

Ligeledes fremgår det af reformaftalen, at ”*vurderingen af lærernes behov for kompetenceudvikling skal tage udgangspunkt i skolernes eksisterende efteruddannelsesindsats. Derfor skal der gennemføres en kortlægning af lærernes nuværende efteruddannelse*”. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har nu gennemført en kortlægning af den eksisterende efteruddannelsesindsats blandt eulærere. En sammenfatning af resultaterne af kortlægningen er vedlagt.

Kortlægningen viser, at ca. 64 pct. af undervisere ansat før 2010, svarende til ca. 5.000 lærere, ikke har erhvervspædagogiske kompetencer på diplomuddannelsesniveau. På den baggrund vurderes det, at der frem mod 2020 vil være behov for at gennemføre ca. 8.000 forløb.

Skoler med mere end 15 lærerbesvarelser kan få tilsendt en samlet rapport om egen skoles besvarelser på lærersiden ved henvendelse til Michelle Adrian michelle.adrian@uvm.dk inden udgangen af 2014.

Foruden den gennemførte kortlægning har der været nedsat en ekspertgruppe, der har rådgivet om indhold og tilrettelæggelse af kompetenceløftet med henblik på størst mulig effekt af midlerne i forhold til reformens intentioner. Ekspertgruppen har givet syv anbefalinger til særligt relevante områder inden for erhvervspædagogikken og tre anbefalinger, der skal understøtte en effektiv tilrettelæggelse af kompetenceløftet, således at det får positiv indvirkning på skolernes erhvervspædagogiske praksis. En sammenfatning af ekspertgruppens i alt 10 anbefalinger er vedlagt.

10. november 2014

Sags nr.:
080.29S.541

På baggrund af kortlægningen samt ekspertgruppens anbefalinger, stilles følgende krav til kompetenceudviklingens udmøntning på den enkelte skole:

- Alle lærere skal inden 2020 have erhvervspædagogiske kompetencer på 10 ECTS-point
- Disse kompetencer skal opnås på mindst diplomniveau
- Kompetenceløftet skal som udgangspunkt være formelt kompetencegivende i form af opnåede 10 ECTS point inden for det erhvervspædagogiske område. Dette indebærer, at kravet kun kan opfyldes efter afprøvning (eksamen), og kun kan gennemføres i regi af en professionshøjskole eller universitet. Jf. nedenfor knyttes nogle undtagelser til dette.
- Kompetenceløftet af lærerne skal ske inden for de syv områder, som ekspertgruppen anbefaler:
 1. Viden om og fokus på elevernes læring og progression
 2. Klasseledelse med fokus på elevernes læring
 3. Planlægning og gennemførelse af en differentieret undervisning, der tager udgangspunkt i elevernes behov og potentialer
 4. Eleverne skal støttes i arbejdet med at skabe sammenhæng i læringen mellem skole og praktikforløb
 5. Elevaktiverende undervisningsmetoder
 6. Praksisrelateret undervisning
 7. Pædagogisk brug af it

Omfang/ målgruppe

For så vidt angår lærergruppen, er der lagt op til følgende afgrænsning:

- Kravet om erhvervspædagogisk diplomuddannelse svarende til 10 ECTS-point omfatter alle lærere, der har været tilknyttet skolen som lærer på erhvervsuddannelserne i mindst et år, og som gennemsnitligt er ansat 10 timer om ugen og derover. Ca. 95 procent af lærerne forventes at være omfattet af kravet på denne baggrund.
- Skolerne får mulighed for at fravige kravene i ganske særlige tilfælde, således at lærere med relevante uformelle kompetencer, som svarer til 10 ECTS-point i en erhvervspædagogisk diplomuddannelse, fritages for kompetencekravet.

De foreslåede undtagelser er fastsat med henblik på at sikre skolerne en vis fleksibilitet i forhold til dels at kunne tage vikar ind fx ved pludselig sygdom, dels at kunne bruge gæstelærere, specialister etc. i begrænset omfang, uden at disse skal have kompetenceløftet på 10 ECTS.

Ovenstående indebærer justeringer i den netop udstedte Bekendtgørelse nr. 1010 af 22. september 2014 om erhvervsuddannelser

Udbud og tilrettelæggelse

På baggrund af dels ekspertgruppens anbefalinger om effektiv tilrettelæggelse af kompetenceløftet, dels resultaterne af et igangværende forskningsprojekt om den erhvervspædagogiske diplomuddannelse fra EVA vil Undervisningsministeriet gå i dialog med professionshøjskolerne samt lærer- og lederorganisationerne. Formålet er at sikre, at kompetenceudvikling af lærerne er tæt relateret til lærernes praksis på skolerne for at understøtte, at denne forankres i lærernes daglige praksis.

Undervisningsministeriet vil endvidere foranledige, at der i samarbejde med sektoren udarbejdes vejledningsmateriale til skolerne om, hvilke aktiviteter skolerne kan gennemføre før, under og efter lærerens deltagelse i kompetenceløftet, således at den enkelte lærers kompetenceløft spiller positivt sammen med den samlede skoles kompetenceløft.

Opfølgning

Det fremgår af aftalen, at alle lærere skal opfylde kravet om 10 ECTS jf. ovenfor inden 2020. Det skal sikres, at der løbende følges op på implementeringen af kompetenceløftet gennem følgende tiltag:

- UVM fastsætter *nationale delmål* i hhv. 2016, 2018 og 2020 for andelen af lærere, som opfylder kompetencekravet om 10 ECTS jf. ovenfor, hvilket der følges op på, på nationalt niveau ved yderligere kortlægninger.
- Skolerne skal fremlægge en plan for anvendelsen af kompetenceløftet i udviklingen af skolens pædagogik og didaktik samt *redegøre for den løbende fremdrift* i perioden frem til 2020 i forbindelse med de årlige handlingsplaner.

Resumé af ekspertgruppens arbejde er vedlagt som bilag.

EVA's rapport "Kortlægning af pædagogisk kompetenceudvikling blandt lærerne på EUD" og ekspertgruppens afrapportering: "Anbefalinger om et strategisk kompetenceløft" kan findes på ministeriets hjemmeside: www.uvm.dk

Udmøntning af midler

Midlerne til strategisk kompetenceløft udmøntes dels til erhvervsskoler mv. til dækning af deres udgifter til efteruddannelse af undervisere på eud og dels til taxameterudgifter på professionshøjskolerne og SVU, jf. tabel 1.

Tabel 1

Midler til strategisk kompetenceløft

Mio. kr., løbende priser	2014	2015	2016	2017	2018
Erhvervsskoler strategisk kompetenceløft	183,0	87,3	83,4	-	-
- Beløb udmøntet i taxametrene på EUD	38,7	28,0	18,9	-	-
- Årlig pulje til erhvervsuddannelserne	144,3	59,3	64,6	-	-
Taxametertilskud til professionshøjskoler	-	9,4	8,1	5,4	4,0
SVU	-	6,1	5,2	3,5	2,6
I alt	183,0	102,8	96,7	8,9	6,6
Afvigelse i forhold til aftaleteksten	0,0	-18,4	2,9	8,9	6,6

Udmøntningen indebærer en tidsmæssig forskydning af udgifterne til kompetenceudviklingen, i forhold til det forudsatte i *Aftalen om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser*, således at der i 2015 er et mindre forbrug på 18,4 mio. kr. og et tilsvarende merforbrug i 2016-2018. Dette skyldes, at midlerne udbetales til skolerne i 2014-2016 i overensstemmelse med reformøkonomien, men at efteruddannelsen først forventes afholdt i 2015 og frem mod 2020, med deraf afledte udgifter til taxameter og SVU.

Puljen i 2014 er udbetalt til udbydere af eud i oktober 2014. I 2015 og 2016 vil midlerne dels indgå i undervisningstaxametrene og dels blive udmøntet som en pulje medio året på baggrund af skolernes relative andel af det samlede årselevstal på eud inklusiv skolepraktik.

Beløbene der er afsat i taxametrene udgør i 2014 0,8 pct. af undervisningstaxameteret på erhvervsuddannelsernes grund- og hovedforløb. I 2015 udgør midlerne 0,6 pct. af undervisningstaxametrene i 2016 udgør midlerne 0,4 pct.

Der er i reformen afsat midler til strategisk kompetenceløft i perioden 2014-2016, som reelt skal finansiere skolernes indsats frem mod 2020. Midlerne er afsat og udmøntes til skolerne i 2014-2016 jf. tabel 1, men det er skolernes ansvar at prioritere og anvende midlerne til de opstillede målsætninger frem mod 2020 jf. afsnit om kontering af midler.

Kontering af midler

Skolerne bedes kontere alle udgifter til den strategiske efteruddannelses gennemførelse, herunder eksempelvis udgifter til transport, deltagerbetaling mv. på formål 6018 (strategisk kompetenceløft).

Formålet er oprettet og vil blive udmeldt snarest. Det vil endvidere blive indarbejdet i *"Retningslinjer for korrekt anvendelse af formålsskontoplanen"* samt i kontoskemaet.

Skolernes øvrige omkostninger til efteruddannelse skal som tidligere konteres under relevante uddannelsesformål.

Forbruget af midlerne til det strategiske kompetenceløft vil blive fulgt i skolernes formålsregnskaber fra år til år og der vil skulle tages stilling til anvendelse af eventuelle overskydende midler.

For spørgsmål vedrørende indhold i det strategiske kompetenceløft kontakt Vibe Aarkrog:

Direkte tlf.: 3392 7334
Vibe.Aarkrog@uvm.dk

For spørgsmål vedrørende udmøntning af midlerne til strategisk kompetenceløft kontakt Kristian Brink:

Direkte tlf.: 3395 4247
E-mail: Kristian.Brink@uvm.dk

Med venlig hilsen

Lars Mortensen
Afdelingschef
Afdelingen for Ungdoms- og Voksenuddannelser